

**ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД № Р-109-261/23.06.2022 г.
НА РЕКТОРА НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА**

РЕЦЕНЗИЯ

**от професор д-р Никола Георгиев Шопов, д.м.
професор в катедра „Авиационна и морска медицина” във ВМА - София**

ОТНОСНО: Конкурс за заемане на академична длъжност „Професор” по научна специалност „Медицина на бедствените ситуации (морска медицина)” в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина”, за нуждите на катедра „Медицина на бедствените ситуации и морска медицина” във Факултет „Обществено здравеопазване” на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна, обявен със заповед № Р-109-261/23.06.2022 г. на Ректора на МУ – Варна, обнародван в брой 32/26.04.2022 г. на Държавен вестник.

Уважаеми членове на Научното жури (НЖ), представям Ви рецензията си относно научните трудове на доцент д-р Димитър Георгиев Ставрев, д.м.н., относно конкурса за заемане на академична длъжност „Професор” по научната специалност „Медицина на бедствените ситуации (морска медицина)”.

I. КРАТКИ СВЕДЕНИЯ ЗА КОНКУРСА

С решение на Факултетен съвет (Протокол № 187/09.06.2022 г.) е избрано Научно жури за провеждане на конкурс за заемане на академична длъжност (АД) „Професор” във Факултет „Обществено здравеопазване” на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна. Конкурсът за заемане на АД „Професор” е обявен в брой 32/26.04.2022 г. на Държавен вестник, като НЖ е назначено със заповед № Р-109-261/23.06.2022 г. на Ректора на МУ – Варна. Съгласно Протокол № 1/08.07.2022 г. от проведеното първо заседание на НЖ съм определен да изготвя настоящата рецензия.

Съгласно заповедта са обявени допълнителни условия по конкурса: да не се прилага изискването на чл. 137, ал. 1, т. 6 от Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет – Варна и сумата от точките за показателите от т. 14 до т. 22 за област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт да е сто, без да се прилага изискването повече от 80 т. да са от показател 14.

За конкурса единствен кандидат е доц. д-р Димитър Георгиев Ставрев, д.м.н. Процедурата за обявяване на конкурса е съобразена с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за развитие на

академичния състав в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна от 20.12.2019 г. (ПРАС).

Оценката на кандидата доц. д-р Димитър Ставрев, д.м.н. е комплексна, като включва неговата научноизследователската и практическата дейност, както и научните характеристики и научно-приложните резултати на представените от него публикации, съгласно ПРАС.

II. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА КАНДИДАТА

2.1. Кратки биографични сведения

Доцент д-р Димитър Ставрев е роден на 27.09.1961 г. в гр. Варна. Завършва средното си образование в родния си град през 1979 г. в VII ЕСПУ. През периода 1981 – 1987 г. е студент във Висш медицински институт – Варна (сега Медицински университет – Варна) и след завършването му получава магистърска степен по медицина. Впоследствие:

- Започва професионалния си път като участъков педиатър в Общинска болница – гр. Генерал Тошево;
- През 1990 г. печели конкурс за асистент, а след това последователно заема академичните длъжности старши асистент и главен асистент в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна, където продължава да работи и досега;
- От 1998 г. и досега е преподавател по медицинска подготовка в центъра за Обучение по водно спасяване в ОС на БЧК – Варна.
- В периода 1998 – 2000 г. е директор на Център за спешна медицинска помощ – гр. Варна;
- През 2000 г. е преподавател по пластична анатомия във ВСУ „Черноризец Храбър”;
- В периодите 2004 – 2008 г. и 2012 – 2021 г. е преподавател по анатомия в Русенски университет „Ангел Кънчев”;
- От 2008 г. до 2021 г. е управител на център „Домашни грижи” при ОС на БЧК – гр. Варна;
- През 2009 и 2010 г. е управител на „Хоспис Червен кръст – Варна” ЕООД при БЧК;
- От 2013 г. и досега е лектор в Национален учебен център на Българския Червен кръст.

2.2. Следдипломна квалификация и придобити специалности

Доц. Ставрев има множество специализации и активности в различни направления на медицината. Използва английски и руски езици на добро комуникативно ниво.

Специализации и квалификации

- от 1990 до 1993 г. – специализация по „Анатомия, хистология и цитология” във Висш медицински институт – София;
- през 1996 г. – квалификация по „Съвременни методи на реанимация при водни инциденти” в Български Червен кръст;
- през 1999 г. – квалификация по „Здравен мениджмънт в условията на здравето осигуряване” в Институт по мениджмънт и предприемачество – София;
- през 2008 г. – квалификация по „Основи на водолазната и хипербарната медицина” във Военномедицинска академия, МБАЛ – Варна;

- през 2011 г. – квалификация за „Морски инструктор и преподавател” в Български морски квалификационен център към Морска администрация – Варна при Министерство на транспорта и съобщенията;
- през 2020 г. – квалификация „Оценяване, изпитване и освидетелстване на морски лица“ в Университетски център по морско здравеопазване (УЦМЗ) на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

Допълнителни квалификации

- през 2003 г. - Diplome de therapeutique homeopathique CEDH 0101, 2003, „Хомеопатична терапия” ЦОРХ, МУ – Варна;
- през 2012 г. „Работа с MS Office - базово обучение” в Национална агенция за професионално образование и обучение ЦПО към ЕТ „МОДУС ТРЕЙД”;
- „Практическо реализиране на закрила на интелектуалната собственост. Изобретения и научни открития” МУ – Варна, Проект № BG051PO001-3.1.09-0013;
- „Спешна психологическа помощ при критични/стресови ситуации.” Институт по социални дейности и практики. Проект BG 051PO001-6.2.13;
- „Интерактивни методи на обучение” МУ – Варна, Проект №BG051PO001-3.1.09-0013;
- „Оцеляване при наводнения и бързотечащи води” в БЧК;
- „Инструктор по ски туризъм” в Централна планинска школа – Малъвица.

Медицинска специалност

По време на професионалния си път доц. д-р Димитър Ставрев придобива медицинска специалност по „Анатомия, хистология и цитология” (1993 г.), за което представя копие от диплома № 41473/20.06.1993г. от Висш медицински институт - София.

Хабилитация

През 2010 г. кандидатът защитава образователна и научна степен „Доктор” по научната специалност „Анатомия, хистология и цитология“, като темата на дисертационния му труд е: „Ремоделиране на магистралните артерии и вени на бедрото при периферна артериална болест на долния крайник”.

През 2021 г. доц. Ставрев придобива ОНС „Доктор на науките” с дисертационен труд на тема: „Медицински аспекти на водния травматизъм на море“.

През 2015 г. се хабилитира в Русенски университет „Ангел Кънчев”, като му е присъдена АД „Доцент” по научна специалност „Анатомия, хистология и цитология“, а през 2016 г. е избран за доцент по научната специалност „Медицина на бедствените ситуации (морска медицина)” в Медицински университет – Варна.

2.3. Професионален опит

Доц. д-р Димитър Ставрев има богат и разнопосочен професионален опит, като през последните години е отдаден на проблемите на медицината на бедствените ситуации и морската медицина, както и проблемите на водното спасяване, гражданската защита на населението, социалните грижи, историята на медицината и други. Проявява висок професионализъм и компетентност в дългогодишната си работа като лекар и преподавател в Медицински университет – Варна, Български Червен кръст, Български морски квалификационен център.

Проекти

Доц. Ставрев е участвал в редица научни проекти:

- Проект за реструктуриране на здравния сектор, Компонент 3: Спешна медицинска помощ. Обучение по места. - Ръководител по договор № РД-10-39/23.07.1999 г. и № РД-10-40/23.07.1999 г.;
- „Инфраструктура за устойчиво развитие в областта на морските изследвания, обвързана и с участието на България в европейската инфраструктура EURO-ARGO ”- част от Националната пътна карта за научна инфраструктура, приета с Решение № 692 от 21 септември 2010 година на МС на РБългария - **Член на управляващия комитет**;
- Проект BG051PO001-1.1.09-0115 „БЧК в помощ на трудовата интеграция чрез професионална квалификация на неактивни лица” – „Квалификационни услуги и насърчаване на заетостта” Договор № ESF 1109-03-02002 – **Обучител**;
- Проект BG051PO001-3.3.07-0002 „Студентски практики“ ОП „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд - **Академичен наставник**;
- Проект „Открий спасител в себе си” № ОМДС14001161ВН/23.04.2014 - **Обучител**;
- MSCA-NIGHT-2014: European Researchers,Night (NIGHT) – **Експерт**;
- Проект „Повишаване информираността на възрастни хора за реакция при бедствия, аварии, катастрофи и за оказване на първа помощ“ Договор № 115000835 ВН/22.06.2015 г. – **Обучител**.

Награди и отличия

През годините доц. д-р Ставрев е удостоен с редица награди и отличия:

- **За дейност в системите за реакция при бедствени ситуации:**
 - БЛАГОДАРНОСТ от командването на Гражданска защита на Република България за активно участие в международен семинар по гражданско-военно аварийно планиране 23.09.1999 г.
 - ПОЧЕТНА ГРАМОТА за проявена висока отговорност и всеотдайност при оказване съдействие и помощ на пострадали при терористичен акт на летище „Сарафово” в Бургас. Национален Съвет на БЧК 26.07.2012 г.
- **За постижения в учебната и научноизследователската работа:**
 - СПЕЦИАЛНА НАГРАДА за отлично представяне на изложбата на печатни и електронни издания 2008 година за „АТЛАС НА КОСТНА СИСТЕМА”
 - Двукратно - Кристален приз “THE BEST PAPER” 2009 и 2011 РУ&СУ”
- **Други:**
 - Почетен знак „БЪЛГАРСКИ ЛЕКАР”/19.10.1999 г. Български лекарски съюз и вестник „Български лекар”.
 - Звание „ЗАСЛУЖИЛ ДЕЯТЕЛ НА БЧК”/8 май 2009 г. и Медал за заслуги БЧК–бронзов/8 май 2016 г. от Национален съвет на Български Червен кръст.
 - ОТЛИЧИЕ за висока отговорност и всеотдайност/09.06.2012г. Студентско туристическо дружество „Академик”.
 - Почетен знак със синя лента/23.05.2019 г., като част от колектива създал юбилейното издание „135 години Варненско медицинско дружество“. МУ – Варна.

III. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Научноизследователската дейност на доц. Димитър Ставрев се оценява съобразно минималните и допълнителни наукометрични изисквания посочени в Приложения 1 и 2 от ПРАС в МУ – Варна на базата на представените реални публикации. Научната дейност в наукометричен аспект може да се обобщи по следния начин:

3.1. Общ брой на научните публикации

Представените като доказателствен материал документи отговарят на изискването на член 138, ал. 3 от ПРАС да не се повтарят с представените за придобиване на ОНС „Доктор“, на ОНС „Доктор на науките“ и за заемане на АД „Доцент“.

В настоящия конкурс кандидатът се представя със следната научна продукция, която наброява **37** заглавия:

- дисертационен труд – 2 броя;
- самостоятелна монография – 2 броя;
- участие в колективна монография – 2 броя;
- участие в учебници и учебни пособия – 4 броя;
- статии в реферирани научни списания с IF – 4 броя;
- статии в рецензирани научни списания без IF – 9 броя;
- публикации извън минималните наукометрични изисквания – 14 броя;
- цитирания, отразяващи научната активност на кандидата – 11 броя.

От представената академична справка с рег. № 277/06.06.2022 г., изготвена от МУ - Варна, се вижда, че тези публикации и цитирания събират **737.77** точки по наукометричните показатели, които са определени по ЗРАСРБ и ПРАС в МУ – Варна, където за заемане на АД „Професор“ се изискват минимално 550 точки.

За участие в конкурса приемам всички **37** заглавия: дисертационен труд за ОНС „Доктор“ (което е изискване по ЗРАСРБ – показател А1), дисертация за ОНС „Доктор на науките“ (показател Е13) и 35 научни труда, които са публикувани след присъждането на АД „Доцент“. Като изключвам дисертациите от рецензиране в този конкурс всички тези публикации отговарят на категорията „научноизследователска дейност“. Подлежащите на рецензиране **35** научни труда се оценяват според държавните изисквания както следва:

- самостоятелна монографии (показатели В3 и Г5) – 2 броя – 200 точки;
- участие в колективна монография (показател Г9) – 2 броя – 40 точки
- участие в учебници и пособия (показатели Е20 и Е21) – 4 броя – 38.44 точки;
- реферирани статии в научни списания с IF (показател Г7) – 4 броя – 120 точки;
- рецензирани статии в научни списания без IF (показател Г8) – 9 броя – 160 точки;
- пълнотекстови рецензирани публикации извън минималните наукометрични изисквания – 14 броя – 134.33 точки;

Въпреки че не се рецензират доц. Ставрев представя списък с **39** участия в национални и международни конгреси и прояви, които може да се причислят към научната продукция на кандидата и потвърждават неговата научноизследователска активност.

Като обобщение може да се каже, че оценката на материалите, представени за участие в конкурса се основава на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане, като представените от кандидата публикации за участие в конкурса, като брой и категории, напълно

съответстват и надвишават препоръчителните количествени критерии за заемане на АД „Професор” приети в МУ – Варна.

3.2. Авторство

При прегледа на подлежащите за рецензиране 35 научни публикации се вижда, че:

- в 16 от тях доц. Димитър Ставрев е единствен или първи автор, което представлява 45.72% от всички публикации;
- в десет от статиите той е втори автор, което е 28.57%;
- в 9 публикации от общия брой (25.71%) той е трети или последващ автор.

Анализът на тези факти подчертава водещата роля на кандидата в представените научни разработки, като първи или втори автор той е в 74.29% от публикациите.

3.3. Език на представените публикации

Разпределението на научните трудове по език на издаване е както следва:

- публикации, издадени на български език – 24 броя;
- публикации, издадени на чужд език (английски) – 11 броя.

3.4. Импакт фактор

От четирите статии публикувани в списания с импакт фактор:

- 2 от публикациите са в списание „Folia Medica”, индексирани в Scopus Cite Score за 2021 г. с IF: 1.2;
- 1 публикация е в списание „Journal of IMAB” със Scientific Journal Impact Factor за 2020 г. - SJR: 0.225;
- 1 публикация е в списание „Bulgarian Journal of Public Health” със Index Copernicus Value за 2020 г. – 82.24.

3.5. Брой на цитиранията

В приложената цитатна справка, която е изготвената от Библиотека на МУ – Варна с рег. № 277/06.06.2022 г. се вижда, че представените публикации от доц. Димитър Ставрев са цитирани **11 пъти**, което представлява 125 общ брой точки (при минимално изискуеми 100 точки). Цитациите са разпределени по следния начин:

- 3 цитирания в реферирани списания с научно рецензиране в базата Scopus и Web of Science (показател Д10 – 45 точки);
- 8 цитирания в монографии и списания с научно рецензиране (показател Д11 – 80 т.)

3.6. Други наукометрични показатели

При изискуеми 100 точки от група показатели „Е” (придобити медицински специалности, участие в национални и международни научни или образователни проекти, публикуван университетски учебник, обучение на специализанти и докторанти) доц. д-р Ставрев събира общо 188.44 точки.

3.7. Участие в научни форуми

Доцент Димитър Ставрев участва активно през годините в редица национални и международни научни форуми, конгреси и конференции със 185 авторски доклади и научни съобщения. Участва в организационните комитети на повече от двадесет научни прояви. Някои от които са:

- International Symposium of Clinical Anatomy;
- National Congress of the Bulgarian Anatomical Society;
- Извори, историография и методология на историко-медицинските изследвания;
- Научно-практическа конференция по Водно спасяване;
- Научна конференция във Фестивал Море и здраве на МУ-Варна
- Научните конференции на Българското сдружение по авиационна, морска и космическа медицина.

Като обобщение посочената дейност по показателя научна дейност **изпълнява и надвишава** изискванията на минималните и допълнителни наукометрични изисквания посочени в Приложения 1 и 2 от ПРАС в МУ – Варна.

IV. НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ И ПРИНОСИ

Научните приноси на доц. Димитър Ставрев са свързани с основните направления в дисциплините „Медицина на бедствените ситуации (морска медицина)“, „История на медицината“ и „Анатомия и хистология“. Те имат както научно-изследователски, така и практическо-приложни приноси, които са обобщени в следните направления:

1. Морска медицина. Превантивни мерки и действия при морски инциденти свързани с воден травматизъм. Подготовка на морски специалисти за действия по оказване на помощ при морски инциденти;
2. История на морската медицина и морелечението;
3. Специфични аспекти в обучението по анатомия и анализ на клинични проблеми;
4. Преодоляване на медицинските щети от бедствия, аварии и катастрофи;
5. Изследване на ролята и мястото на Българския Червен кръст в дейностите по оказване помощ на населението в кризисни ситуации и извън тях.

4.1. Монографии

За конкурса доц. Ставрев представя 2 монографии, които са публикувани след заемане на АД „Доцент“. Те са надлежно рецензирани, но тук искам да подчертая накратко някои техни научни достойнства и приноси към науката.

Монографията „Адаптиране дейността на Център „Домашни грижи“ в бедствената ситуация на пандемия COVID-19“ се представя като хабилитационен труд. Характерното за нея, че тя обстойно представя една съвременна и изключително актуална тема. Монографията представлява първата такава в България, третираща важен обществен проблем, а именно интегрираните медико-социални грижи за възрастни, увредени хора в кризисна ситуация, особено актуален в настоящата ситуация на пандемия от COVID-19. На 134 страници авторът сполучливо откроява всички най-значими компоненти на този комплексен социален проблем. Прочитът на изложеното в трите глави на монографията впечатлява с дълбочината, до която се достига в засягането на разнообразните аспекти на проблема за поддържането на добри практики в домашните грижи в ситуацията на бедствие, каквото представлява и пандемията от COVID-19. Разглежданият труд се отличава с нови идеи, подкрепени с доказателства, изложени на високо научно ниво, и съдържа теоретични описания и редица изводи от практически интерес. Авторът сполучливо успява да покаже, че координираните усилия при управлението на извънредни ситуации изискват дълбоко разбиране за това как да се реагира с по-добра визия, осъзнатост и уважение.

Монографията „Воден травматизъм на море. Проекции за България” (224 страници) осветлява една много актуална проблематика с голяма обществена значимост. Контактът на човека с морето може да крие множество рискове и да има неблагоприятно въздействие върху неговия организъм. Авторът обобщава световния и споделя личен опит за лечението и превенцията на водния травматизъм при злополуки на море. Съдържанието е разпределено в три основни тематични направления - I. Обзор на въздействието на водната среда върху човешкия организъм, II. Изследване медицинските аспекти на екстремални ситуации на море в световния океан и по българското черноморско крайбрежие и III. Механизми и модели за намаляване на медицинските поражения от воден травматизъм на море. Съществен принос са представените модели на морски медицински експеримент, лаборатория по морска медицина, изследването на готовността за помощ на населението при морски инциденти. Предложени са механизми за включване на различни структури в преодоляването на екстремни ситуации с воден травматизъм. В монографията се набляга на поведението при спешните случаи, като се дават съвети и алгоритми за бързо и ефективно справяне с проблемите. Високо оценявам неговата практическата насоченост. Считаю, че тя има съществен принос за утвърждаването на добрата медицинска практика в областта на морската и спешната медицина.

4.2. Научно направление 1: Морска медицина

Това е основно направление, по което доц. Ставрев насочва своите научни проучвания. Проблемите на морската медицина, превантивните мерки и действия при морски инциденти свързани с воден травматизъм. Подготовката на морски специалисти за действия по оказване на помощ при морски инциденти. Тези теми са отразени в публикациите с номера: 4, 5, 6, 8, 10, 11, 14, E20.1, E20.2, Г5, Г7.3 и Г8.5. В тях са изследвани:

- медицинските аспекти на екстремни ситуации на море в световния океан и по българското черноморско крайбрежие. Проследяват се всички видове въздействия на морето върху човешкия организъм и възможните травми в морска среда;
- готовността на населението за оказване на помощ при воден травматизъм;
- предложени са механизми за включване на различни структури в преодоляването на екстремни ситуации с воден травматизъм;
- представените са модели на морски медицински експеримент, лаборатория по морска медицина;
- разработени са методически материали и механизми за повишаване на компетентността на населението за действия при морски злополуки и за оказване на медицинска помощ при възникнал воден травматизъм.

4.3. Научно направление 2: История на морската медицина и морелечението

Голяма част от проучванията на доц. Ставрев са посветени на изследвания в областта на историята на медицината и морелечението. Тази тематика е широкообхватно засегната, тъй като доц. Ставрев е утвърден изследовател в тази област, като има голям професионален и научен интерес към нея. Статиите посветени на тези аспекти са: 2, 3, 7, Г8.1, Г8.3, Г8.7, Г8.8, Г8.9, Г9.1 и Г9.2. В тези статии са проучени:

- всички дейци на българското здравеопазване свързали професионалната си дейност с морето от средата на XIX-ти век до съвременното;

- издирени и изследвани са наличните източници за развитието на медицинските аспекти на въздействието на морската среда върху човешкия организъм и в частност развитието на тази проблематика в България;
- описани, проследени и са анализирани развитието на медицинските подходи във водната безопасност и в моделите на оказване на помощ в морска среда;
- проучена е ролята на Варненското медицинско дружество в развитието на здравната наука и културата на общуване с морската среда.

4.4. Научно направление 3: Специфични аспекти в обучението по анатомия и анализ на клинични проблеми

Една част от научите публикации на кандидата са свързани с различни аспекти на направлението „Анатомия и хистология“, по което доц. Ставрев е защитил медицинска специалност и е бил асистент и преподавател. Това е един логичен дял от неговата научна дейност, която по-ярко е изразена в негови изследвания, издадени преди заемането на АД „Доцент“. На тази тема са публикациите с номера: 9, 12, 13, E21.1, Г7.1, Г8.4 и Г8.6. В тях са описани специфични клинични проблеми, като се идентифицират и представят успешни научно-практически модели:

- създадени са специфични програми за обучение по „Анатомия на човека“ на нова специалност „Ерготерапия“;
- създаден е линеен механизъм за обучение по „Анатомия на човека“ на специалност „Медицинска сестра“ и е издадено съответно ръководство;
- изследвана е дейността на първия хистолог в България и създател на първата катедра по хистология проф. Александър Манковски.

4.5. Научни направления 4 и 5.

Тези две направления са свързани с основната научна дейност на катедрата, в която доц. Ставрев е преподавател в момента. Изследванията насочени към медицинските аспекти и предизвикателствата на бедствията, аварията и произшествията, засягащи голям брой хора са основния фокус на научните търсения на кандидата. Организацията на медицинската помощ и подпомагането на населението при този вид произшествия е тясно свързана с дейността на Българския Червен кръст, в който доц. Ставрев е дългогодишен активен член, лектор и организатор. Дейностите по тези направления са отразени в публикациите с номера: 1, В3, Г7.2, Г7.4 и Г8.4. В тях са засегнати следните теми:

- изследвани са медицинските аспекти на бедствени ситуации от различен характер: епидемична обстановка, заплахи от биотероризъм, пожари, водни бедствия и др.;
- обобщен е световния и споделен личен опит за лечението и превенцията на водния травматизъм при злополуки на море и са представени механизми и модели за намаляване на медицинските поражения при воден травматизъм на море. Описани са начини за оцеляване на море с практически насоки;
- идентифицирани и разкрити са основните проблеми предизвикани от мерките наложени от временната противоепидемична ситуация свързана с пандемията COVID 19;
- създадени и са приложени динамични мерки за адаптиране на програмата за управление и доставяне на интегрирана здравно-социална услуга насочена към прицелна група уязвими лица;

- изследвано и е описано създаването на дружеството на Българския Червен кръст в град Варна и дейностите по оказване помощ на населението в кризисни ситуации;
- проучена е ролята и мястото на БЧК в изграждането на Водно-спасителната служба, развитието на методите за водна безопасност и оказване на помощ при инциденти;
- проучена и е описана дейността на БЧК – Варна в медико-социалното направление при бедствена ситуация и извън нея.

4.6. Основни оригинални научни приноси

Най-общо теоретико-методологичните и практико-приложни приноси в научните трудове на доц. Димитър Ставрев може да се систематизират в следните главни тематични области и направления:

- Основните насоки в научно-изследователската работа са свързани с изясняване на основни моменти на въздействието на бедствени ситуации и в частност въздействието на водната и морската среда върху човешкия организъм.

- Определяне на важни аспекти на психофизиологичната адаптация на човешкия организъм при попадане във водна среда в нормална ситуация, в наподобена или реална бедствена ситуация.

- Историко-медицински проучвания за развитието на българското медицинско познание, за дейците му от град Варна и България, като цяло и прицелно за дейността им за профилактика и за лечение на водния травматизъм.

- Оптимизиране на моделите за обучение на морски професионалисти с оглед намаляване на ефектите на професионален стрес и намаляване на риска за здравето им при действие в кризисни ситуации на инциденти, аварии и бедствия на море.

- Изследване на моделите за реакция на социални институции в кризисна пандемична обстановка.

- Оптимизиране на системите за медико-социална защита на уязвими групи от населението.

- Изследване на специфични аспекти от анатомичното познание, както в преподаването на различните медицински специалности, така и в решаване на специфични клинично-анатомични проблеми.

В резюме може да се каже, че научните проучвания на доц. Димитър Ставрев имат съществен принос към науката в България. Това особено важи за проучванията, които се фокусират върху различни проблеми в областта на медицината на бедствените ситуации и морската медицина. Същевременно спектърът на научната му продукция е много широк. Той включва скринингови проучвания, организационно-методични и тематични анализи, и преки приложни изследвания в областта на медицината на бедствените ситуации, морската медицина, анатомията, хистологията и историята на медицината и морелечението. Представените публикации показват наличието на широки познания и научни интереси в сферата на тези медицински специалности, в които той вече е утвърден учен-изследовател.

V. УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА И ОБЩЕСТВЕНА ДЕЙНОСТ

Преподавателската дейност на доц. Ставрев започва още през 1990 година, като асистент в МУ – Варна. Близо 15 години е бил и преподавател по анатомия в Русенски

университет „Ангел Кънчев“. От 1998 г. и досега е преподавател по медицинска подготовка в курсовете за обучение по водно спасяване в ОС на БЧК-Варна.

От приложената академична справка от МУ – Варна (рег. № 112-183/19.05.2022 г.) е видно, че през последните три учебни години общата му аудиторната заетост е между 161 и 177 учебни часа. Той е бил научен ръководител на един успешно защитил докторант.

Преценявам изложеното по-горе като надежден фундамент за качествена по-нататъшна учебно-преподавателска реализация чрез заемане на АД „Професор“.

Доц. Ставрев развива и значима обществена дейност. Той е член на:

- Българско анатомично дружество;
- Съюз на учените в България – клон Варна;
- Дружество на специалистите по водно спасяване;
- Българското сдружение по авиационна, морска и космическа медицина;
- Варненско дружество по история на медицината;
- Българска асоциация по хипербарна оксигенация;
- Българско научно дружество по обществено здраве.

VI. ПРЕПОРЪКИ И КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ

От представените ми документи по конкурса се убедих, че представените монографии и научни статии са резултат от самостоятелна, целенасочена и задълбочена научноизследователска дейност на кандидата. При внимателния прочет на всички материали по процедурата не открих белези за плагиатство или некоректно цитиране на чужди източници. Считаю, че видимостта и разпознаваемостта на научните публикации на доц. Ставрев са налични. Но несъмнено, че интересните и значими резултати от научните му изследвания и бъдеща публикационна активност би се повишили след неговото избиране за „Професор“, особено в областта на морската медицина, като се разшири и кръга от научни списания, към които да насочва своите статии. Нямам съществени критични бележки.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц. Ставрев е утвърден изследовател и преподавател с висок авторитет и несъмнени лични качества. Научните му трудове като цяло съдържат научно-приложни, научно-теоретични и научно-образователни приноси за медицината на бедствените ситуации и морската медицина.

В тази връзка, както и на база на личните ми впечатления, имам „положително“ становище по конкурса и качествата на кандидата. Считаю, че той е изграден специалист, изследовател и преподавател, и притежава професионални качества и академичен потенциал да заеме академичната длъжност „Професор“.

Това ми позволява убедено да препоръчам и да предложа на членовете на Уважаемото научно жури да присъди академична длъжност „Професор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина; по научна специалност „Медицина на бедствените ситуации (морска медицина)“ на доцент д-р Димитър Георгиев Ставрев, д.м.н.

15.08.2022 г.
гр. Варна

ИЗГОТВИЛ РЕЦЕНЗИЯТА:

Проф. д-р Никола Шопов, д.м.